

ŠNOK...
TU NEATBILDĒJI
PAR IESĀNU UZ RANDĪNU
NOTEIKTĀJĀ LAIKĀ

TIESĪBAS SAŅĒMT ATBILDI NO VALSTS
UN PAŠVALDĪBAS NOTEIKTĀJĀ TERMIŅĀ

LATVIJAS REPUBLIKAS
TIESĪBSARGS
Dažnīcas ielā 25,
Rīgā, LV-1010.
Tālrunis: 67686768
tiesibsargs@tiesibsargs.lv
www.tiesibsargs.lv

Ikviens ir tiesīgs vērsties valsts un pašvaldību iestādēs ar iesniegumu un saņemt iedzīvotājam saprotamu un izsmeļošu atbildi pēc būtības. Iestādei ir pienākums sniegt atbildi viena mēneša laikā, ja vien likums nenosaka vai izskatāmais jautājums neliecina, ka atbilde sniedzama īsākā termiņā.

Lai arī labais tonis ir sniegt atbildi, privātajās attiecībās šāds pienākums nav obligāts.

CIENĪTAISI!
JUMS TE TIRAMISŪ NORĀDĪTI
DĀMU PIRKSTIŅI... TĀ TAČŪ
CILVĒKU TIRDZNICĪBĀI

CILVĒKTIRDZNICĪBAS
AIZLIEGUMS

LATVIJAS REPUBLIKAS
TIESĪBSARGS
Dažnīcas ielā 25,
Rīgā, LV-1010.
Tālrunis: 67686768
tiesibsargs@tiesibsargs.lv
www.tiesibsargs.lv

Nevienam nav tiesību otru cilvēku turēt nebrīvē vai verdzībā. Cilvēku tirdzniecības mērķis ir personas ekspluatācija - parasti peļņas gūšanas nolūkos, pielietojot vardarbību vai draudus. Ir vairāki cilvēku tirdzniecības veidi: prostitūcija un citas seksuālās ekspluatācijas formas, piespiedu darbs vai pakalpojumi, verdzība un orgānu izņemšana.

Ēdienu nosaukumos lietotie apzīmējumi „dāmu pirkstiņi”, „bērnu cīsiņi”, „vīriešu zapte”, „doktora desa” un citi nav uzskatāmi par cilvēktirdzniecības popularizēšanu.

KLĀU, KĀPĒC KĀDS NO MUMS NETĪKA UZ TĀ PLAKĀTA? TĀ TAČU IR DISKRIMINĀCIJA!

TIESĪBAS NETĪKT DISKRIMINĒTAM

LATVIJAS REPUBLIKAS
TIESĪBSARGS
Baznīcas ielā 25,
Rīgā, LV-1010.
Tālrunis: 67686768
tiesibsargs@tiesibsargs.lv
www.tiesibsargs.lv

Atšķirīga attieksme ne vienmēr ir diskriminācija. Diskriminācija ir **nepamatota** atšķirīga attieksme rases, ādas krāsas, tautības, valodas, dzimuma, seksuālās orientācijas, sociālās izcelsmes, mantiskā vai ģimenes stāvokļa, invaliditātes, vecuma, reliģiskās piederības, politiskās pārliecības vai citu apstākļu dēļ.

"PĀMĀTOJOTIES UZ JŪSU IESNIEGUMU UN PĀLSTOTIES UZ NORMATĪVO AKTU REGULĒJUMU... PIENĒMOT REZOLŪCIJU TĪKA IZVĒRTĒTA KAPACITĀTE." HMM, NEKO NESAPROTU ES TAČU TĪKAI JĀJŪTĀJU KĀDS IR ŠIS IESTĀDES DARBA LAIKS!

TIESĪBAS UZ LABU PĀRVALDĪBU

LATVIJAS REPUBLIKAS
TIESĪBSARGS
Baznīcas ielā 25,
Rīgā, LV-1010.
Tālrunis: 67686768
tiesibsargs@tiesibsargs.lv
www.tiesibsargs.lv

Valsts pārvaldes pienākums ir informēt sabiedrību par savu darbību, tajā skaitā sniegt iedzīvotājam saprotamas atbildes.

Laba pārvaldība ir atklātība pret privātpersonu, datu aizsardzība, taisnīga procedūru īstenošana saprātīgā laikā, privātpersonas tiesību un interešu ievērošana savā darbībā. Laba pārvaldība ietver: tiesības tikt uzklautām, tiesības piekļūt materiāliem, kas attiecas un konkrēto cilvēku, valsts pārvaldes pienākumu pamatot savus lēmumus, kā arī tiesības prasīt, lai valsts pārvalde atlīdzina iestādes vai to darbinieku radītos zaudējumus.

LATVIJAS REPUBLIKAS TIESĪBSARGS

Dažnīcas ielā 25,
Rīga, LV-1010.
Tālrunis: 67686768
tiesibsargs@tiesibsargs.lv
www.tiesibsargs.lv

Valsts aizsargā ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē.
Tas nozīmē, ka valstij ir pienākums ar likumiem un konkrētu rīcību rūpēties par vides aizsardzību,
t.sk., lai apkārt esošā vide būtu droša un nekaitīga, bez kaitīgiem trokšņiem un tīru gaisu.

Labais tonis ir iepriekš informēt savus kaimiņus par sagaidāmo dzīvokļa remontu vai skaļāku ballīti.

LATVIJAS REPUBLIKAS TIESĪBSARGS

Dažnīcas ielā 25,
Rīga, LV-1010.
Tālrunis: 67686768
tiesibsargs@tiesibsargs.lv
www.tiesibsargs.lv

Ikvienam ir tiesības brīvi izvēlēties nodarbošanos un darbavietu atbilstoši savām spējām un kvalifikācijai.
Tomēr valstij nav pienākums nodrošināt katru ar tā prasmēm atbilstošu darbu.

Meklējot noteiktas profesijas speciālistus, darba devējam ir tiesības prasīt konkrētas zināšanas un prasmes.
Viens no darbinieka atlases kritērijiem var būt arī valodu zināšanu prasības,
ja darba specifika nosaka šādu objektīvu nepieciešamību.
Objektīvas prasības amata pretendētam nav diskriminācija.

LATVIJAS REPUBLIKAS TIESĪBSARGS

Āzņņōas ielā 25,
Rġgā, LV-1010.
Tālr.: 67686768
tiesibsargs@tiesibsargs.lv
www.tiesibsargs.lv

Pārvietošanās brīvība ietver ikviena tiesības netraucēti pārvietoties teritorijā, kurā cilvēks uzturas likumīgi, un izvēlēties dzīvesvietu.

Tāpat ikvienam ir tiesības brīvi atstāt jebkuru valsti, ieskaitot savu valsti.

Valsts pilsoņi nevar tikt izraidīti no savas valsts un viņiem ir tiesības tajā atgriezties.

LATVIJAS REPUBLIKAS TIESĪBSARGS

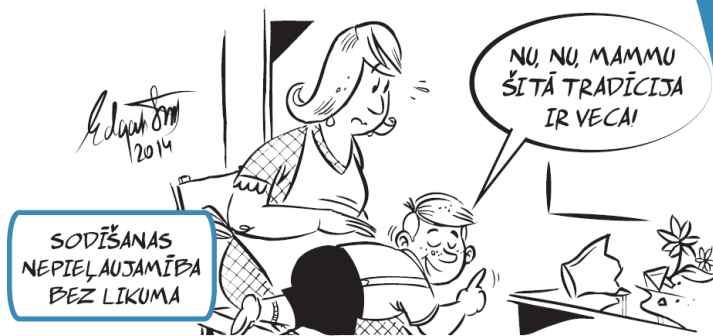
Āzņņōas ielā 25,
Rġgā, LV-1010.
Tālr.: 67686768
tiesibsargs@tiesibsargs.lv
www.tiesibsargs.lv

Privātā dzīve ietver sevī tādas jēdzienus kā vārds, uzvārds, personas kods, fotogrāfija, informācija par veselības stāvokli, personas attiecības ar citiem cilvēkiem, dzīvokļa neaizskaramība u.c.

Katram cilvēkam ir tiesības noteikt, cik daudz viņš par sevi vēlas izpaust citiem.

Likumā noteiktos gadījumos tiesības uz privāto dzīvi var ierobežot.

Pacientam ir tiesības nepiekrīst trešo personu (piemēram, cita ārstniecības personāla, medicīnas studentu vai ģimenes locekļu) klātbūtnē vizītes laikā pie ārsta.

LATVIJAS REPUBLIKAS TIESĪBSARGS

Ģaznīcas ielā 25,
Rīgā, LV-1010.
Tālr.: 67686768
tiesibsargs@tiesibsargs.lv
www.tiesibsargs.lv

Bērna pēršana, kā arī jebkura cita vardarbība, ir ar likumu aizliegta. Vardarbība ir visu veidu fiziska vai emocionāla cietsirdība, seksuāla vardarbība, nolaidība vai cita veida izturēšanās, kas apdraud vai var apdraudēt bērna veselību, dzīvību, attīstību vai pašcieņu.

Privātpersona var darīt visu, ko neaizliedz likums. Savukārt valsts un pašvaldības iestādes drīkst darīt tikai to, ko likums tām ļauj. Līdz ar to valsts vai pašvaldību iestāde drīkst kādu sodīt tikai tad, ja likums par konkrēto rīcību paredz sodu. Tas nozīmē, ka vecāki nedrīkst pērt bērnus. Savukārt par bērnu pēršanu valsts var sodīt vecākus.

LATVIJAS REPUBLIKAS TIESĪBSARGS

Ģaznīcas ielā 25,
Rīgā, LV-1010.
Tālr.: 67686768
tiesibsargs@tiesibsargs.lv
www.tiesibsargs.lv

Spīdzināšanas aizliegums nozīmē to, ka nevienam nav tiesību vardarbīgi otru morāli vai fiziski ietekmēt vai ieslodzīt cilvēku cieņu pazemojošos apstākļos. Ārstam ir pienākums informēt pacientu par medicīniskās manipulācijas norisi, iespējamām sajūtām un komplikācijām. Sāpju nodarīšana ārstniecisku manipulāciju, kosmētisku procedūru laikā vai sportā nav uzskatāma par spīdzināšanas aizlieguma pārkāpumu.

TIESĪBAS UZ
TAISNĪGU TIESU

LATVIJAS REPUBLIKAS
TIESĪBSARGS

Dažnīcas ielā 25,
Rīgā, LV-1010.
Tālr.: 67686768
tiesibsargs@tiesibsargs.lv
www.tiesibsargs.lv

Ikvienam ir tiesības aizstāvēt savas intereses taisnīgā tiesā.
Tiesības uz taisnīgu tiesu garantē ikviena tiesības piedalīties tiesas procesā
pilnvērtīgi un vienlīdzīgi, tomēr negarantē labvēlīga lēmuma pieņemšanu.
Taisnīgas tiesas garantijas ietver pušu vienlīdzību, tiesības izteikties,
tiesības iesniegt un iepazīties ar pierādījumiem,
tiesības netikt uzskatītam par vainīgu pirms vaina ir pierādīta tiesā,
tiesības uz lietas pabeigšanu saprātīgā termiņā un citas tiesības.

TIESĪBAS UZ
TAISNĪGU SAMAKSU

LATVIJAS REPUBLIKAS
TIESĪBSARGS

Dažnīcas ielā 25,
Rīgā, LV-1010.
Tālr.: 67686768
tiesibsargs@tiesibsargs.lv
www.tiesibsargs.lv

Tiesības uz taisnīgu darba samaksu nozīmē,
ka katram darbiniekam ir tiesības saņemt atbilstošu samaksu par paveikto darbu.
Valsts ir noteikusi, ka ikviena darbinieka samaksa nevar būt mazāka par valsts noteikto minimālo algu.

Bērnam ir pienākums atbilstoši savam vecumam apkopt sevi un piedalīties mājas darbos.
Kamēr vecāki nodrošina bērna uzturēšanu, bērnam jāstrādā vecāku mājas darbi
bez tiesībām prasīt par to kādu atlīdzību, ja vien vecāki paši nav to apsolījuši.
Piedalīšanās mājas darbos nedrīkst liegt bērnam atpūtu, brīvo laiku,
līdzdalību izklaides, sporta un kultūras pasākumos.